

เรื่อง บ่อน้ำพุร้อนพระร่วง

รายละเอียด

บทนำ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ กรณีศึกษา บ่อน้ำพุร้อนพระร่วง จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเป็นแหล่งธรรมชาติตามโครงการแนวทางการจัดการแผนแม่บทเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ปี 2547 สถานที่ตั้งอยู่บ้านลานหิน ตำบลลานดอกไม้ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ลักษณะทั่วไป เป็นน้ำพุร้อน ผุดขึ้นมาจากใต้ดิน จำนวน 6 จุด มีความร้อน ประมาณ 40 – 65 องศาเซลเซียส สามารถใช้อาบ แช่ตัวได้ และที่สำคัญดื่มได้อย่างปลอดภัย แร่ธาตุที่มีอยู่ในน้ำแร่ประกอบด้วย แคลเซียม เหล็ก แมกนีเซียม ฟลูออไรด์ โซเดียม ไบคาร์บอเนต ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์คลอไรด์ ซัลเฟต และไนเตรตปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชรได้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร

ความนำ

บ่อน้ำพุร้อนพระร่วงเดิมที่เป็นทุ่งนาที่มีน้ำร้อนผุดขึ้นมา เป็นแหล่งที่ชาวบ้านนำไปใช้ในการอุปโภคและบริโภค ต่อมาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชรได้พัฒนาบ่อน้ำพุร้อนพระร่วงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในปี พ.

ศ.2541 ตามตำนานบ่อน้ำพุร้อนพระร่วง แต่เดิมบริเวณบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ มีลักษณะเป็นลุ่มน้ำขัง มีป่าโปร่งล้อมรอบสลัดด้วยเนินเตี้ยๆ พื้นดินบางแห่งมีหินโผล่ขึ้นเป็นกลุ่มน้อยใหญ่สลัดกันตำนานเล่าว่า ครั้งสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี สมเด็จพระร่วงเจ้าได้เสด็จประพาสป่าสัตว์มาถึงบริเวณบ่อน้ำพุร้อนแห่งนี้ วันหนึ่งพระองค์ทรงเห็นไก่ป่าตัวหนึ่งมีลักษณะสวยงามและมีเสียงขันไพเราะมาก จึงทรงให้นายพรานที่ตามเสด็จ ต่อไก่ป่าตัวนั้นและได้ไก่ป่าสมพระราชประสงค์ โดยมีไก่ป่าตัวอื่น ๆ ติดไปด้วยเป็นจำนวนมาก ในวันนั้นพระองค์และนายพรานล่าสัตว์อื่นไม่ได้เลย จึงทรงให้ทหารนำไก่ป่าตัวอื่น ๆ ไปปรุงอาหารสำหรับเสวย แต่เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นป่าไม่มีบ้านเรือนราษฎร จึงไม่มีไฟใช้ทำอาหาร พระองค์จึงทรงสาบน้ำที่อยู่ในบึงบริเวณใกล้ๆ ให้เป็นน้ำร้อน บึงดังกล่าวจึงเรียกว่า“บึงพระร่วงสาบ” ต่อมาภายหลังเรียกสั้นลงว่า “บึงสาบ” (องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร, 2558) ความสำคัญของน้ำพุร้อนพระร่วง คือ เรื่องของความศักดิ์สิทธิ์ของน้ำในสถานที่แห่งนี้ เนื่องจากในวโรกาสรัฐพิธีเสกน้ำพระพุทธรูปอันศักดิ์สิทธิ์เพื่อทูลเกล้าฯ ในพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ 5 รอบเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2530 ได้มีการนำน้ำจากบ่อน้ำพุร้อนพระร่วงไปเข้าร่วมพิธีดังกล่าวร่วมกับน้ำศักดิ์สิทธิ์จากจังหวัดต่าง ๆ ทั้ง 76 จังหวัด ณ พระวิหารหลวงวัดสุทัศน์เทพวราราม กรุงเทพมหานคร ถือเป็นการยืนยันความสำคัญของบ่อน้ำพุร้อนพระร่วงได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ชาวบ้านโงะฆานกันว่าน้ำในบ่อน้ำพุร้อนพระร่วงสามารถรักษาโรคภัยไข้เจ็บ เช่น โรคปวดเมื่อยตามร่างกาย โรคผิวหนังได้ จึงมีประชาชนในท้องถิ่นและจังหวัดใกล้เคียงพากันไปอาบ ดื่มน้ำ และบางรายนำน้ำกลับไปเพื่อเป็นสิริมงคลประโยชน์ของการอาบน้ำแร่ด้วยอุณหภูมิของน้ำแร่ร้อนอยู่ที่ 45 – 60 องศาเซลเซียส ซึ่งอุณหภูมิของความร้อนดังกล่าวมีความสอดคล้องกับการรักษาทางการแพทย์ ที่เรียกว่า “ธาราบำบัด” (สำนักงานจังหวัดกำแพงเพชร, 2558) ซึ่งเป็นน้ำที่มีอุณหภูมิสูงในระดับที่เหมาะสมจะช่วยเพิ่มการไหลเวียนของโลหิตมีผลต่อการผ่อนคลายความตึงเครียดของกล้ามเนื้อ เป็นผลให้รู้สึกสบายตัวยิ่งขึ้น เมื่อร่างกายรู้สึกสบายความตึงเครียดน้อยลง ย่อมมีผลต่อสภาพจิตใจ ถือเป็นการลดความเครียดได้อีกวิธีหนึ่ง ด้วยความที่บ่อน้ำพุร้อนพระร่วง เป็นแหล่งที่มีภูมิทัศน์สวยงามเหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ ทำให้สถานที่แห่งนี้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดกำแพงเพชร

แหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการของบ่อน้ำพุร้อนพระร่วง

เมื่อมาถึงบริเวณลานจอดรถบ่อน้ำพุร้อนพระร่วงจะพบบริการนวดแผนไทยไว้บริการนักท่องเที่ยว โดยมีบริการ นวดตัว นวดฝ่าเท้า นวดคลายเครียด นวดออยล์ นวดประคบ นวดอโรมา และอบสมุนไพร

เมื่อเดินเข้าไปตามทางเดินของบ่อน้ำพุร้อนพระร่วง จุดแรกที่พบ คือ ร้านถ่ายภาพที่ระลึกไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยวที่ต้องการรูปของตนเอง ซึ่งค่าบริการอยู่ที่ 100 บาท

เมื่อเดินเข้าไปตามเส้นทางจะมีที่สักการะศาลพระร่วงไว้สำหรับให้นักท่องเที่ยวได้ขอพรตามใจปรารถนา

เมื่อนักท่องเที่ยวขอพรพระร่วงแล้วนักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการแช่เท้าหรือแช่ตัว หรือเดินชมบรรยากาศที่สวยงามของบ่อน้ำพุร้อนได้ตามอัธยาศัย ซึ่งถ้านักท่องเที่ยวต้องการแช่ตัว สามารถเลือกได้ว่า จะแช่ตัว

แบบส่วนตัวหรือแบบกลุ่มแยกตามชายหญิง โดยอัตราค่าบริการแบบส่วนตัว 80 บาทต่อหนึ่งท่าน และอัตราค่าบริการแบบกลุ่มแยกตามชายหญิงอยู่ที่ 30 บาทต่อหนึ่งท่าน ซึ่งการแช่ตัวต้องปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

1. อาบน้ำชำระล้างร่างกายด้วยสบู่หรือครีมอาบน้ำด้วยน้ำเย็นให้สบาย
2. ลงแช่น้ำแร่ร้อนทั้งตัวประมาณ 8-10 นาที ไม่ควรแช่น้ำร้อนนานมากจะทำให้ร่างกายอ่อนเพลีย เลือดไม่หมุนเวียน ร่างกายไม่กระปรี้กระเปร่าและอารมณ์ซึมเศร้า
3. ขึ้นจากน้ำแร่ร้อน อาบน้ำเย็นที่ฝักบัวหรือในถัง ประมาณ 1-2 นาทีให้ตัวเย็น
4. ลงแช่น้ำแร่ร้อนอีกประมาณ 8-10 นาที
5. ขึ้นจากน้ำแร่ร้อน อาบน้ำเย็นอีก 1-2 นาที ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง ครั้งสุดท้ายให้จบลงด้วยการอาบน้ำเย็น การแช่น้ำแบบส่วนตัวหรือแบบกลุ่มแยกตามชายหญิง

สำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการแช่เท้าที่บ่อน้ำพุร้อนพระร่วงสามารถใช้บริการได้ฟรี (ไม่เสียค่าใช้จ่าย) ซึ่งที่นี่มีจุดให้บริการ 2 จุดซึ่งไม่ห่างกันมากนัก นอกจากการแช่ตัวและแช่เท้า บ่อน้ำพุร้อนพระร่วงแห่งนี้ยังมีบริการบ้านพักรับรองไว้บริการนักท่องเที่ยวสำหรับที่ต้องการค้างคืน

นอกจากนี้นักท่องเที่ยวสามารถพักผ่อนหย่อนใจด้วยการปั่นจักรยานน้ำชมบรรยากาศภายในบ่อน้ำพุร้อน อัตราค่าบริการชั่วโมงละ 20 บาทซึ่งมีข้อควรปฏิบัติในการใช้จักรยานน้ำ ดังนี้

1. ชื้อตัวทุกครั้งก่อนใช้บริการ
2. สวมเสื้อชูชีพทุกครั้ง เมื่อใช้บริการจักรยานน้ำ
3. ไม่ควรนั่งจักรยานน้ำเกินลำละ 2 คน
4. เด็กอายุต่ำกว่า 10 ขวบ ไม่ควรลงเล่นตามลำพัง
5. ไม่ควรเล่นหยอกล้อกันขณะใช้จักรยานน้ำ
6. ไม่ควรดื่มสุราหรือของมีเมาก่อนหรือระหว่างการใช้บริการจักรยานน้ำ เพราะอาจก่อให้เกิดอันตรายได้
7. ไม่ควรทิ้งเศษอาหาร ขยะลงในน้ำ และจักรยานน้ำ
8. ระวังไม่ให้จักรยานน้ำชนกันหรือกระแทกขอบสระ

การเดินทางไปบ่อน้ำพุร้อนพระร่วง

บ่อน้ำพุร้อนพระร่วงสามารถเดินทางได้ 2 เส้นทาง ดังนี้

เส้นทางที่ 1 ถนนสายกำแพงเพชร-สุโขทัย ห่างจากตัวเมืองกำแพงเพชร ระยะทาง 18 กิโลเมตร และแยกซ้ายมือไปอีก 7 กิโลเมตรรวมระยะทาง 25 กิโลเมตร

เส้นทางที่ 2 ถนนสายหนองปลิง-ท่าไม้แดง โดยทางแยกเข้าบ่อน้ำพุร้อนห่างจากตัวเมืองกำแพงเพชร ระยะทางประมาณ 21 กิโลเมตร และแยกขวามือไปอีก 5 กิโลเมตร รวมระยะทาง 26 กิโลเมตร

อย่างไรก็ตามสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่โทรศัพท์ 086-4033537 , 055-718280 ต่อ 130

บทสรุป

กลุ่มทรัพยากรธรรมชาติ : บ่อน้ำพุร้อนพระร่วง จังหวัดกำแพงเพชร องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร ได้ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงภูมิทัศน์บ่อน้ำพุร้อนพระร่วง ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวขององค์กร เพื่อให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว หรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รวมถึงการบริการด้านอื่น ๆ อย่างครบวงจร ให้แก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว อาทิเช่น ห้องอาบน้ำแร่ส่วนตัว ห้องอาบน้ำแร่รวม ห้องอาบน้ำแร่แยกชาย-หญิง บ่อแช่เท้า จักรยานน้ำ บ้านพัก และลานกางเต็นท์

ด้วยความใสสะอาด และอุณหภูมิที่ร้อนกำลังดีของน้ำพุร้อน ทำให้เป็นที่เที่ยวแสนผ่อนคลายได้ในทุกฤดูกาล และการได้แช่ตัวอยู่ในน้ำแร่ธรรมชาติถือว่าดีกว่าการแช่ตัวอยู่ในน้ำอุ่นที่บ้าน จึงทำให้บ่อน้ำพุร้อนพระร่วง เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อของคนในกำแพงเพชร

คำสำคัญ : บ่อน้ำพุร้อน, ทรัพยากรธรรมชาติ, ท่องเที่ยวกำแพงเพชร

ที่มา : https://acc.kpru.ac.th/KPPStudies/index.php?title=บ่อน้ำพุร้อนพระร่วง_จังหวัดกำแพงเพชร

รวบรวมและจัดทำข้อมูล :

วันที่ : 2017-02-05

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=215&code_db=610002&code_type=02